

bringe et Overblik over mulige Forandringer i Lærerstandens Rekrutering.

Ludvig Widell. Sveriges Finanser under senare hälften af 1800-talet. Ett försök till en allmän svensk finansstatistik. I. Lund 1900.

Denne Afhandling, der er skreven for Erhvervelsen af den filosofiske Doktorgrad ved Lunds Universitet, er et energisk Forsøg paa at underlægge vort Nabolands Finansforhold en videnskabelig Systematik. Det er en stor og overmaade vanskelig Opgave, Forfatteren har stillet sig; thi naturligvis gaar det i Sverige som hos os og overalt, det praktiske Statsliv og dets Bogholderi følger ganske andre Baner end dem, Videnskaben afstikker som de mønstergyldige. Et mere stridigt Stof end Regnskaber kan Statistikerens vanskelig faa at tumle med, og det mindst føjelige af alle Regnskaber er i Almindelighed Statens, baade fordi det spænder over de mest forskelligartede Omraader og fordi det aldrig er blevet anlagt efter en bestemt Plan, men er blevet bygget op fra Tid til anden i Overensstemmelse med Statshusholdningens Udvikling.

Det er da heller ikke lykkedes Forfatteren at give en fuldt ud tilfredsstillende Systematisering. Ofte har han maattet tage med haard Haand paa sit Materiale og samle uligeartede Poster, eller omvendt henføre Udgiftsbeløb, der tjene ensartede Formaal, til forskellige Afdelinger i Systemet. Men sandsynligvis er sligt uundgaaeligt, og har man Valget mellem et godt System med nogle Inkonsekvenser her og der, og et daarligt System, der formelt lader hver Ting glide i

sin rette Skuffe, da bør man ubetinget vælge det første, saaledes som Forfatteren har gjort.

Der er i den foreliggende Afhandling meget at lære, ikke blot om Samfundslivets Udvikling og Tilstand i vort Naboland, men ogsaa om Forholdene udenfor dette. Forfatteren har med Omhu og utvivlsomt med stor Møje samlet en Række Oplysninger om Statsudgifterne til de forskellige Formaal i alle de Lande, hvor en Indtrængen paa dette Omraade overhovedet var mulig. Disse komparative Oversigter fremkomme netop i et belejligt Øjeblik, da Richard v. Kaufmann's »Die öffentlichen Ausgaben« er ved at blive forældet, idet sidste Udgave af dette værdifulde Arbejde allerede er 7 Aar gammel.

A. Regnéll. Stadskommunens budget, dess utgifter och inkomster. Malmö 1900.

Forfatteren har tidligere udgivet et Arbejde om Bykommunens Forfatning og Forvaltning, og heri findes ogsaa et Afsnit om de kommunale Budgetter. I den her foreliggende Bog er dette sidste Æmne taget op til nærmere Behandling og Udvikling.

Værket falder i to Afdelinger, hvoraf den første behandler Budgettets almindelige Betydning, dets Mechanisme og Indflydelse paa Regnskabsføringen, medens anden Afdeling danner en Art Illustration hertil, idet den nærmere beskæftiger sig med de enkelte Arter af Indtægter og Udgifter. Ved Fremstillingen af denne sidste specielle Del har Forfatteren arbejdet med fire store Hovedstadsbudgetter (Paris, Berlin, København og Stockholm) som positivt Grundlag, og Værket slut-